

Cr 11 / l'obra de la Germania del E
El Festival dels
Orfeons de Catalunya a l'Estadi.
a propòsit del Festival a l'Estadi.
~~els~~ ~~llurs~~ ~~mentres~~ ~~directors~~

Després de la maltempada
de la Dictadura, en la qual
els orfeons de la nostra terra
patiren com tot ^{el} que era ex-
pressió de forta catalanitat,
ara, ^{en} a l'afluixar-se la
tirania, tota ven i ha redreçat
més potent que abans, amb
un nou delit i amb una
força vigorosa. En aquell temps
tristes no podem cantar la
cançó nostra explícita del
nostre amor a Catalunya.
Hi hagueren orfeons que
foren suprimits per la vo-
luntat unànime, al-

tres tancats per llarg temps,
 altres ~~respiren~~ imposicions
 irritants; Tot no gosaven
~~ni~~ moure's gaire per no
 cridar l'atenció dels gosos
 de premsa que estaven sem-
 pre a l'aguardant dels atre-
 vits. Les nostres jengeres
 estaven desades per a no
 sortir acondicionades ^{per la} ~~a~~ vo-
 luntat dels que manaven.
 A llavors es podia ésser cata-
 la nomen de certa manera,
 així de l'amor a la terra ha-
 via d'amar amb compte, go-
 ter. El cant, que és ex-
 pressió passió amorosa, el
 nostre cant dels orfeons que

3

és fill d'aquest amor a Tata
la nostra, a tot el patrimoni
^{cora} del nostre esperit, aquest cant
era sospitós de malfactor i de
rebel·la a la Porca unitat ve-
nerada. Uns orfeons foren ana-
minats, altres morien per con-
vulsions, tots portaven una vi-
da raquítica, però, gràcies
a Déu, l'esperit que té vida
imortal ha restat reuer-
i més potent que mai.

La prova la tinguem en el
gran Festival de l'estaci. de l'Ex-
posició, el Festival que tancà
amb força catalanitat el magnu-
certamen: Uns cinc mil cinc-
cents cantaires es reuniren
vinguts de Tot Catalunya, del

Mar, de la muntanya, del les valls
 i de les fondalades, de la parla
 fosca de l'orient de la nostra
 terra, de la parla oberta del
 la riu d'Aldebarana, del Camp
 de Tarragona, del Pirineu,
 tots s'uniren en uns matei-
 xos cantos de viror, cantos
 de melancolia, cançons de dan-
 sa, cançons d'amor, cançons
 de Patria! Tots entonaren amb
 un mateix ritme, amb
 una sola harmonia, amb
 tota una plena germanor.

El Cant és la flor de l'é-
 perit, és la resplendor
 de l'ànima, i no hi ha
 grana sense flor ni llum
 sense resplendor. Un poble

El seu cant és un poble mort.
 El nostre cant és la senyera
 flamejant del poble català, la
 prova evident de la nostra exis-
 tència com a poble, l'expres-
 sio directa i vibrant de l'à-
 nima catalana. Oh, quin goig
 per nosaltres, els obrers d'aque-
 sta dolça feina! quina alegria
 en constatar que, malgrat les
 persecucions i els maltractes,
 ens trobat^{hem} tots units amb un
 cant més fort que abans, més
 educat, més disciplinat que
 mai!

I encara no hi érem
 pas tots, que molt no tinguérem
 temps de refer-se, després del

mal temps passat i no pogueren
 preparar-se decididament per
 a #8 cançons convincents. Però,
 ara, tots són provats novament
 a l'estudi amb braç i afició
 enarçida, i per tal que en qual-
 sevol altra ocasió que es
 presenti la manifestació del
 cant de Catalunya sigui
 completa, sense mancar-li
 ni una petita regió ni
 una sola representació d'un
 lloc de la Terra nostra.

Fen-^{re} se'n ben bé càrrec
 catalans, del que signifi-
 ca l'obra dels artesans. So-
 bre tot els que dominen per
 nostra situació social, cultural

o artística. Tot el que influeix
en les decisions governamen-
tal i en l'opinió ^{de la gent} del poble.
No és una quimera, ni una
loquina això del cant coral
ni un panatellu efimer,
que és expansió i educació
d'un poble. I el nostre poble
ho necessita més que cap al-
tre i ara més que mai
aquest plaer educatiu de
la cantoria racial. El ne-
cessita per a reprimir el vici
de la discòrdia que morra
palés el feniim entre nosal-
tres; per a educar elegantment
el nostre individualisme fe-

8
rotge. El necessitem ara per
a posar fre a la disbauxa
del sentiment que atropella dament
fa malbé al món modern
i ~~excorça~~ ^{excorça} la viror de la
gent jove, i li mata l'ideal
i el bestia l'itza. I Catalunya,
que està en l'hora de redreçar
se i d'enfortir se pera arribar
pas-se dignament a l'^{esdevindrà} futur,
necessita una joventut ben
lliure de baixes passions i ben
alta d'ideals.

Els nostres artistes estan al
mig del camp social de Catalunya.
vall dir que la llur obra arriba
per sota en la vida més ele-
mental del poble, més popular,

i, per altra part, s'enfila i atropa
 les cimes de la cultura ^{trascen}
 dent de les altres capes intel·lec-
 tuals. Per això ~~la~~ aquesta
 obra és desorientadora per alguns
 qui, ~~i és que no l'entenen gaire,~~
~~i és~~ ~~uns~~ ~~enemics~~, ~~si en~~
~~tes~~, no saben per on atacar-
 la. Certa part dels nostres obrers
 n'és decideixen a entrar-hi
 per creurex-la o considerar-la
 massa sàvia o massa distingida; al
 costat oporat els cultes refinats
 o els socialment polítics, a es-
 tanc la venen baixa s'entendèn
 cils, poc subtil quasi vulgar.
 Hi uns altres no capen la
 nostra amplitut ni la nostra
 transcendència; uns són fanàtics

de la democràcia barroera i els
altres de la aristocràcia pedant.
els uns no entenen la volita-
ria subtil i els altres tenen
escrúpols de rebaixar-se amb
la melodia elemental i racial
del poble; uns tenen por dels
que en diuen ciència i els al-
tres del ~~de~~ no anomenen anèi-
(do) o puerilitat.
dota

Mes, novaltres a la nostra,
que tenim els ulls des preocupats
i tot no copsem mentres viem
qui del cor i de la raça, de
l'art noble i digne, sia del
segle passat o sia del temps
modern, mentres hi arupi la vine-
campi

ritat i paguem clavar ni les
nostres morades, sentim tot
nostre i racial. Per això can-
tem desde la humil cançó del
poble, on ~~la~~ germina tota^{la} virtut
pairal, fins a la ^{ms} transcendència
política ^{del} clàssic sublim. Per
aquesta raó la finalitat de la
nuestra obra és complexa i ^{ms} tran-
scendent. No som pas adults del
tot encara, però a mig camí
de la pujada el cim encara
és ^{ms} obrador i moquiticent.

El gran Festival de l'Expo-
sició és una monjaia
gloriosa per a nosaltres, per
què ha demostrat la nostra

12

forta vitalitat, el nostre progrés
malgrat els obstacles d'una
època funesta, i el nostre
anhel d'una perfecció creixent.

Potser d'aquestes menes pa-
raules algú en diria orgull i
meteoric desmenurada. Tant se val!
Jo i tots els que hem posat
el delit i la vida en aquesta
obra sabem que si això és
orgull és nobil orgull, que
el cap no ens roda, que ver-
ment ens creiem uns escolars
de l'ort de la nostra terra, i
creiem i sabem que si els
fruits són laborosos no
deuen a l'esperit honest que els

Ànima, a la nostra fe i a
la poca o molta obnegació
que Déu ha posat al nostre
cor.

No és veritat nostre, ger-
mans dels artistes de Cata-
lunya? Tot com uns en
un mateix ideal. Tot pre-
calleu amb humilitat, però
enardit per la creació de l'ò-
nima catalana de la nostra terra.

Tot amb l'estal dels nostres can-
tares formem l'avauçada de
l'esperit català que canta la
renaixença de la Pàtria.

Sturillet

El Festival del Orfeon de Catalunya a l'E- tadi. Els llurs mestres d'oca- tors

Després de la maltemporada
de la Dictadura en la qual
els orfeons de la nostra terra
patiren com tot el que era
expressió de l'alta catalanitat,
ara, a l'afluir-se la tira-
nia, tota venç, i no redreçat més
potent que abans, amb un men-
delit i amb ^{una} poca veigària. En
«quells temps tristos no podien
cantar la cançó nostra expli-
cita del nostre amor a
Catalunya. Hi hagueren
orfeons que besen tan re-
muntats per la voluntat comu-

moda, altres, tancats per llarg
 temps; ^{altres, suprimen imposicions vintaners} tals no gozant men-
 res, quise per no cridar l'a-
 tenció del genus de premsa que
 estaven sempre a l'aguard
 del atrevit. Les nostres rege-
 res estaven desades i no va-
 lien partir a condició no de
 la voluntat del que moraven.
 allavors es podia esser catala
 no més de certa manera; així
 de l'amor a la terra havia d'a-
 rar amb compte-gotes. El cant
 que s'expansió amorosa, el
 nostre cant del artífex que
 s'fill d'aquest amor a tot
 lo nostre, a talal patrimoni
 del nostre esperit, a aquest cant

3
era sospitosa de malfactor, d'una
rebellia a la poca unitat ve
nerada. Uns orfeons foren abra-
minats, altres moriren per circum-
ció, tots portaren una
vida rogútica, però, gràcies
a Déu, l'esperit que té vida
immortal, ha restat vixer
i més potent que mai.

La prova la tenim en el
gran Festival de l'estadi
de l'Exposició. Uns cin-
quil ~~cin-cents~~ cantai-
res es reuneixen vinguts
de tot Catalunya, del mar
de la Montanya, de les
valls i de les tendalades,
de la parla fosca de l'orient

4

de nostra terra, de la parla
oberta del ^{del Camp de l'Arrens} Lleida tan ^{del Arrens} ^{tot}
l'uniren en uns mateixes
cent, cent de veïnes,
cent de melancòlia, cent
de deure ~~suprimentes~~,
deucom d'amor, de
deu de pàtria! Fet en
l'araven amb un mateix
ritme, una sola harmo-
nia amb tota tanta una
plena germanor. El cant
és la flor de l'esperit, és la
~~replendor~~ ^{flor} de l'ànima, i no hi ha
plena sense flor ni llum
sense ~~aroma~~ ^{aroma} resplendor. Un
poble sense cant és mort. El

nostre cant és la veu de la
misèria del poble català; és
propi de la nostra existència
com a poble, l'expressió directa
i vibrant de l'anima catalana.

Ou quin goig per a moralistes
es abren d'aquesta dolça fer-
na, quina alegria al constatar
que malgrat les persecucions,
i els maltractes, els Trobats
són units amb un cant
més fort que abans, més
educat, més disciplinat
que mai.

I encara ho veiem portats a que
molts no finsquen temps de
refer-se, després del mal temps

donat, i no posueren prepara-
 re decidament per al cant
 corrent, Però, ara, tot
 van posat novament a
 l'estudi, amb braó i afició
 envidiosa, per a que es equal
 qual altra nació que,
 mereixi la manifestació
 del cant de Catalunya
 sigui complet sense
 manca ni ni una petita
 cosa ni un altre cosa repre-
 sentació d'un lloc de la
 Terra nostra.

Tenre'n ben les ànimes
 catalanes, del que significa l'a-
 lla del cor, subjectes al

7

que dominen per situació so-
cial, cultural o artística,
Tut és que influen en
les decisions governamen-
tal, i en la opinió ideal
poble, No és una quimera
ni una joquina així del cant,
no un moment epímer, que
és expansió i educació d'un
poble; i el nostre poble ho
necessita més que cap al-
tre poble i més que
que mai aquest plaer edu-
catiu de la convivència so-
cial, El necessita el nostre
poble perquè reprenen el
viu de la discòrdia que
mansa país és entre nosaltres,

8

per a educar elegantment
el nostre individualisme
feratge: el necessitem
ara per a aturar porar fre
a la disbaixa dels sentiments
que atropella clament la
malhe' al món modern,
i escassa la viria de
la gent jove i ~~elimina~~^{elimina}
l'ideal i la bestialitat.

J Catalunya, que està en l'hora
de redreçar-se i d'enfortir-se
per a arapar-se digna-
ment a l'avenir, necessita
una joventut sana ben
llibre i ~~retena~~ de baixes
posicions i ben alta d'ideals.

Els nostres artesans estan
 al mig del camp social
 de Catalunya; vull dir
 que ^{la seva obra} arrela per tota en
 la vida més elemental
 del poble, més popular
 i s'enfila i atrapa les
 cimes de la cultura tra-
 cerdent de les altes copes
^{intel·lectuals i} socials; per això la seva
 obra és desorientadora
 i els seus enemics, si en
 té no saben pas com
 atacar-la. Esta part dels
 nostres obrers no decideixen
 a entrar-hi per reunir-la

o consideren la nostra ràbia
 o nostra distingida; al costat
 oporat, els cultes refinats,
 o els polits i ciàblement polits,
~~la venen~~ ~~ba~~ a estones, la
~~con~~ venen baixa de tenden-
 cien, ja subtil i ~~vulgar~~
 quasi vulgar. Ni uns ni altres
 no capixen la nostra complexitat
 ni la nostra transcendència; uns
 fan paràtis de la democràcia
 barroera i els altres de la
 aristocràcia pedant; els uns
 no entenen la polifonia subtil
 i els altres tenen escrupol de
 rebairar-se amb la melodia
 elemental i racial del poble;
 uns de lo que es diuen cièn

cia i els altres de lo que
anomenem anèctode; puere-
litat.

Me, nosaltres, a la nostra;
que femin els ulls desprecia-
pat i tot ho coprem, men-
tres vinguem del cor i de
la raça, de l'art noble i
digne, via dels regles passats
o dels temps moderns; men-
tres ni canyem la sinceritat
i jo quem clavar ni les
nostres nostres, sent ho
tot nostre i racional. Per això
cantem desde la humil cançó
del poble on ni germineu tota
la virtut pairal fins a la
frescendència política del

12

clàssica i nobilitat. Per així
la nostra obra és finalitat de
la nostra obra és completa
i transcendent. Som a mig
camí de la pujada però
el cim en és ovirador
i magníficent.

El gran Festival de l'Ex
posició és una monarca
gloriosa per a nosaltres, perquè
ha demostrat la nostra bona
voluntat, el nostre progrés mal-
grat els obstacles d'una època
fauista, i el nostre anhel
d'una perfecció creixent.

Putar d'aquestes menes
parant al rei en dirí orcall

i pretenció desmesurada. Tan
 se val! Jo i tots els que
 hem ^{portat} el delit i la vida
 en aquesta obra sabem que
 si així és orgull, és noble
 orgull, que el cap no es
 roda, que ~~seu~~ ~~en~~ vera
 ment es creiem un
 escoll de l'art de la
^{nostre} Terra, i creiem i sabem
 que si els fruits vin
~~exposats~~ ^{exposats} no devem
 a l'esperit honest que 'ns
 anima, a la nostra fe
 q' a la poca o molta ab
 negació que Déu ha donat
 al nostre cas.

No és veritat ~~german~~
 nostre, german del nostre

de Catalunya, fets com
 uns en un mateix
 vent i en un mateix
 ideal. Fets treballen
 amb humilitat, però enar-
 dits per la causa de l'o-
 risma de Catalunya. Fets
~~for una ^{unghla} abracada de guerra~~
 nor

Fets amb l'estel dels
 nostres cantaires, formen
 l'estel l'avancada ^{que} (cantant
 de l'espirit ^{catàla} ~~renaixent~~ ^{la renaixença}
 de la Pàtria.

Nota Bibliogràfica

Frederic Alfouso: „Petita Sere-
nata.. pera violoncel. lo (o violi) i
piano.

Boileau. Barcelona.

El nostre Alfouso amb aquest
composició, com el seu títol
~~expressa~~ indica, no ha volgut
pas fer una obra, transcendent;
~~És una~~ una peça, de poques di-
ficultats per a l'instrument pel
qual és escrita i al mateix temps
d'un estil elegant i agre-
dible. La factura és ex-
celent. M'cal dir que la fac-
tura és excel·lent, però ^{amb la nota} i demés
d'op^{eració} ^{escrita de una mateixa} una distinció i elegàn-
cia que creiem la barin

2

~~prompto~~ habitual en el repertorio
del nostre violoncelliste,

Nota bibliogràfica

Margarida Orfila: „Petites Sem-
blances,, Piano sol. — Union
Musical Española de Barcelona.

Aquestes „Petites Semblances,, per
a piano son filles d'una
amor de mare i d'un tempe-
rament musical excel·lent,
ben dotat, equilibrat i amb una
tècnica segura i aconseguida. A-
questes „Semblances,, són com uns
retrats musicals dels fillets
de la Margarida Orfila, musicals
de 20 exemplar que sense pedanteria
i amb sinceritat se múnica,
no nomament correcta sinó
també plena de sentit, digni-
fica i rica dels elements
primordials de l'art. així, és

~~de alabar lloar~~

aquestes qualitats són de lloar
en tot compositor, però en-
cara més si es troben seu-
rides en una artista. dona
que tan poc abundeu en el
camp de la creació artística.

Si simpàtica és la idea origi-
nària d'aquestes petites peces
de l'Orfilla, més ho és la seva
realització. La compositora amb
el cor de mare amorosa i amb
la intuïció d'artista descriu
amb la melodia, harmonia i
ritme el temperament caracte-
rístic de la seva mainada.

Qui més que una mare per
conèixer els seus fills? Qui
com ella
~~pot penetrar com ella~~ les
gràcies i maneres que formen

la idiosincrasia dels rebrotats
 de les dues entranges? Però per
 expressar ho artísticament a de més
 d'esser mare cal tenir ^{el do} ~~de l'artista~~
 el do i la tècnica de l'arti-
 ta. Juncs Margarida Orfila
 no solament és una bona
 mareta, aguda d'amor pels
 seus fillots, sino ^{també} (una vera
 mullera, que no solament
 té instint, intuïció, sino
 que coneix perfectament els
 camins i nutrients de l'art,
 de l'art de composar amb
 lògica i distinció els elements
 comuns ^{que li són propis} del seu art. ~~Ella és~~
~~molt més que no tots els compositors~~
~~homenes, que de vegades fins i tot~~
~~totell en el món artístic, demostren~~

cosa que no; Troba per sempre
~~est~~ fins en composicions de certa
 fama popular.

Qualitats que si no's troben
 per sempre en els compositors
 homes menys viis romàn-
 Tescadars en les pobres con-
 ditures que ^{tenim} entre moraltes.

Les nostres entencions a la
 mare artista i que per molt
 anys la lliada si me sura cinspess
 Tan belles posures de munda ^{com la que acaba de} ~~no~~ ^{no} ~~no~~
 glossari de ^{trump} porta ~~ja~~ familiar
 i profunda joia familiar
 de la nostra i porta ~~ja~~
 vida familiar

Cosa que no demostren posseir
tots els compositors, home, en-
cara que de vegades

Memòria de la
Aquestes qualitats naturals
amb la adquisició pel treball
^{constant} i ben dirigit, sin tals
de trobar entre els ^{diversos} mestres d'a-
llavors, en tot compositor més
ho és i; trobem, com en el
present cor, en una composició

La natura elaboradora a la
manera artística; i que per molts anys
art i pensament visquen la inspiradora
de les obres i la seva abstracció

Pera „Costa Brava“.

Em demanen unes ratlles per
la vostra „Costa Brava“, a mi,
que encara porto el ritme de
la ciutat que em trontolla
els sentits: el ritme de la
ciutat un poc transfigurat
dins el meu personal sentir,
un poc harmonitzat per una
cançó que és una i múltiple,
que sembla lleugera i arrela
endins de la raça. Porto a dins
aquesta barreja de ciutadania
barroca i d'harmonia
procedent de raça, quan
pera reposar, pera perdre
un ale, he vingut a qui
en plena rialla de llum i
aigua, de blauor marítima
i serenor celesta, d'alegria vir-
ginal i d'arborament preciós.

de tots els ventils. Desde la
 Costa Brava em demanem
 que us parli a mi, que esteu
 com en un bany de llum
 en aquesta costa germana
 de la nostra, germana
 humil i plàcida, plena
 i riallera, gògnera dolça, que-
 ra i virginal. Be; doncs, jo
 em nom de la dolçera llu-
 minosa del meu breu na-
 dia, en nom d'aquesta
 platja allargada, en nom
 de les mans immortals d'a-
 quest terreny cobert de vines
 gràvidas del fruit que ma-
 dura, en nom d'aquest tros-
 cet de terra que etimo com
 el meu alé, ~~so~~ enver's la

3

Meua relutació fervent a la
~~Costa~~ Costa germana, potent
i encisadora, que jo no conec
com valdria, però que m'en
devino la seua màgia fanta-
lesa, els seus secrets mi-
xeriors, la seua exuberancia
de formes i verdors, les mil
blavors profundes, la seua
fantàstica magnificencia, desde
la humil germaneta, desde la
costa mansueta, la placida,
dolça, serena i lluminosa,
fahut a la Gubilla moventora
i potentia, la Costa Brava, enci-
sadora.

Morven Juliol 1930 Enric Mulet